

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie

ul. Jana Pawła II 4, 33-170 Tuchów

NIP: 873-13-82-380, REGON: 005693806

Tel. 14 652 54 89, 14 651 01 69

Adres e-mail: sekretariat@ops.tuchow.pl

przemoc.zi@tuchow.pl

Adres do e-doręczeń: AE:PL-13165-73096-ARTDU-35

Adres ePUAP: opstuchow

www.ops.tuchow.pl

SPRAWOZDANIE EWALUACJA

z realizacji

GMINNEGO PROGRAMU

PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

W GMINIE TUCHÓW

NA LATA 2024-2027

za 2024 rok

Opracowanie:

Słowik Marek

Wantuch Małgorzata

I. Wprowadzenie

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w gminie Tuchów na lata 2024- 2027 został przyjęty uchwałą nr LXIV/583/2024 Rady Miejskiej w Tuchowie z dnia 31 stycznia 2024 r. Program stworzony został w oparciu o literaturę przedmiotu podejmującego problem oraz zapisy nowej ustawy, rozporządzeń i programów.

Dokument jest zbieżny z rekomendacjami zawartymi w Diagnostyce Problemów Społecznych Gminy Tuchów opracowanej w 2021 r., oraz 2022 r. dla potrzeb stworzenia programu GKRPA na lata 2023-2026, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2030 a także, Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Celem Programu jest podjęcie intensywnych działań zmierzających do znacznego zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej. Zmiana złych postaw społecznych tolerujących przemoc lub utrudniających interwencje w przypadkach ujawnionej przemocy, poprzez podejmowanie zintegrowanych działań w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania przemocy. W realizacji Programu w 2024 r. współuczestniczyli przedstawiciele instytucji zaangażowanych w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy oraz instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w domowej. Głównym realizatorem Programu i inicjatorem działań w ramach Programu jest Zespół Interdyscyplinarny działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Tuchowie. Mając na uwadze zmianę ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w trakcie 2023r. roku Rada Miejska w Tuchowie podjęła nową uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego Uchwała

Nr LIX/531/2023 r. z dnia 23 sierpnia 2023 r., z uwagi na wszczęte postępowanie nadzorcze straciła moc. Kolejna uchwała została przyjęta 25 października 2023 r. Uchwała Nr LXI/541/2023 Rady Miejskiej w Tuchowie ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego w dniu 31 października poz. 6956. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Burmistrzem Tuchowa a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Członkowie Zespołu wykonują zadania związane z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej w ramach obowiązków zawodowych i służbowych.

Całą obsługą organizacyjno – techniczną Zespołu zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie.

W skład Zespołu w 2024 r. wchodzi: P. Tuman Krzysztof – Komisariat Policji w Tuchowie, P. Szwala-Mazurkiewicz Bożena – GKRPA w Tuchowie, P. Osika Teresa – Specjalista pielęgniarstwa rodzinnego, P. Kielawa Beata – pedagog Szkoły Podstawowej w Tuchowie, P. Słowik Marek, P. Wantuch Małgorzata, P. Wilga Anna – Pomoc Społeczna, P. Zabawa Halina - Kurator Sądowy ds. wykonywania orzeczeń w sprawach karnych, P. Żaba-Wolak Ewa – Kurator

Sądowy ds. wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich, P. Renata Dudek – członek Zarządu Fundacji Dzieło Miłosierdzia Im. Św. Ks. Zygmunta Gorazdowskiego w Tuchowie

Aktualne obowiązujące zarządzenie nr 78/2024 Burmistrza Tuchowa z dnia 31 lipca 2024 r.

Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3–5, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń

Do zadań **grup diagnostyczno-pomocowych** należy w szczególności:

- 1) dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 2) realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia

przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;

3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;

4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;

5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;

6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;

7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;

8) zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;

9) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:

a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,

b) wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;

10) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

II. Realizacja Programu w 2024 roku

Celem głównym programu jest podjęcie intensywnych działań zmierzających do znacznego zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej. Zmiana złych postaw społecznych tolerujących przemoc lub utrudniających interwencje w przypadkach ujawnionej przemocy, poprzez podejmowanie zintegrowanych działań w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania przemocy.

Cele szczegółowe Programu

1. Profesjonalna diagnoza

W roku 2024 w skład ZI wchodziło 10 przedstawicieli, po 1 przedstawicielu: policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, służby zdrowia, oświaty, 2 kuratorów zawodowych, 3 przedstawicieli pomocy społecznej, 1 przedstawiciel organizacji pozarządowej tj. wszystkie instytucje wymienione w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego

spotkali się 6 razy w dniach **19.01.2024 r., 19.03.2024 r., 20.05.2024 r., 19.07.2024 r. 19.09.2024 r., 19.11.2024 r..**

Do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w 2024 r. wpłynęło **23** Niebieskie Karty, w tym **4** przesłane przez: Zespół Interdyscyplinarny przy GOPS Ryglice 1 procedura dotycząca sprawcy przemocy, przez ZI przy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie 1 procedura dotycząca sprawcy przemocy, przez ZI przy GOPS w Tarnowie 1 procedura dotycząca osoby doznającej przemocy sporządzonej przez OIK w Tarnowie, przez ZI przy MOPS w Krakowie 1 procedura dotycząca sprawcy przemocy. 19 procedur NK sporządzonych przez przedstawicieli policji KP Tuchów,

1 - NK wszczęta po raz kolejny

2 - NK zostały wszczęte w trakcie monitoringu (9 –cy) po zakończeniu procedury

W 2024 r. powołano **23** grupy diagnostyczno-pomocowe, które zajmowały się poszczególnymi rodzinami. Dodatkowo funkcjonowało **15** grup z poprzednich lat. Powołane grupy w ramach prowadzonej procedury spotkały się **163** razy. Posiedzenia grup diagnostyczno-pomocowych odbywały się w obecności osób doznających przemocy domowej w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej w tym sporządzono **18** Niebieskich Kart C oraz osób stosujących przemoc w tym sporządzono **12** Niebieskich Kart D. Skład osobowy grup diagnostyczno-pomocowych był uzależniony od skali występującego problemu w rodzinie i poszerzany w trakcie realizacji procedur. W spotkaniach najczęściej brali udział: obligatoryjnie pracownik socjalny oraz dzielnicowy zgodnie z powierzonym rejonem. W uzasadnionych przypadkach (po poszerzeniu grupy GDP) obecny był przedstawiciel oświaty, kuratorzy zawodowi, kuratorzy społeczni, koordynator GKRPA.

W 23 przypadkach procedury NK została sporządzona diagnoza rodziny.

2. **Koordinacja działań lokalnych podmiotów.**
3. **Systematyczna edukacja środowiska lokalnego w celu podniesienia społecznej świadomości i wrażliwości na temat zjawiska przemocy domowej.**
4. **Zapewnienie profesjonalnej pomocy i należytego wsparcia osobom doznającym przemocy.**
5. **Prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących zapobiegania zjawiska przemocy.**
6. **Objęcie działaniami profilaktycznymi oraz odpowiednim wsparciem rodzin zagrożonych występowaniem przemocy.**

Na terenie Gminy Tuchów w 2024r. udostępniono plakaty oraz ulotki informacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej pn. „Nie bądź obojętny Reaguj na przemoc Domową”. Przekazane materiały zawierały informacje o dostępnych formach pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej. Ulotki/plakaty rozpowszechniono w instytucjach znajdujących się na terenie gminy, dostępnych dla wszystkich mieszkańców gminy Tuchów.

Pracownicy socjalni dodatkowo przekazywali ulotki, broszury podczas wywiadów, odwiedzin w środowiskach zagrożonych występowaniem przemocy domowej.

W 2024 r. zakupiono pakiet materiałów profilaktycznych na kwotę 1.000 zł.

Na stronie internetowej Ośrodka www.ops.tuchow.pl systematycznie aktualizowano informacje o miejscach i formach pomocy, zawierając dane teleadresowe, sposób kontaktu, czas i miejsce, gdzie można uzyskać poradnictwo i wsparcie oraz jego zakres.

- zamieszczono informację dotyczącą organizacji przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowie **Programu Psychologiczno - Terapeutycznego dla Osób Doświadczających Przemocy w Domowej na lata 2024-2027 oraz programu Zajęć Edukacyjnych dla Osób Doświadczających Przemocy w Domowej na lata 2024-2027.** Adresatami programów mogły być osoby dorosłe z terenu Powiatu (kobiety i mężczyźni), które doświadczyły przemocy domowej: osoby doświadczające przemocy, świadkowie przemocy domowej, osoby zgłaszające się samodzielnie lub kierowane przez podmioty i instytucje, pary małżeńskie /partnerskie, o których wiadomo, że ich relacja miała charakter przemocowy, a które wykazują pozytywną motywację do pracy nad zmianą i rozwojem relacji rodzinnych, osoby podejmujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, społeczność lokalna. Celem programów jest zmiana wzorców zachowań osób, które doświadczyły przemocy, praca nad zmniejszeniem lęku, wzmocnienia poczucia sprawczości, zmianą sposobu funkcjonowania wynikająca z poczucia bezradności. Ponadto spodziewane efekty dotyczyły również zwiększenia świadomości na temat przemocy domowej.
- osoby doświadczające przemocy miały możliwość udziału w **Grupie Wsparcia dla osób Doznających Przemocy** organizowanej przez **Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Wojniczu.** Grupa wsparcia była rodzajem nieformalnej grupy wsparcia psychospołecznego.
- udostępniono informacje o **Programie Korekcyjno-Edukacyjnym dla sprawców przemocy domowej i programie Psychologiczno-Terapeutycznym dla Osób Stosujących Przemoc domową** gdzie uczestnikami mogły być osoby z terenu powiatu tarnowskiego ziemskiego: osoby, które ukończyły program korekcyjny - edukacyjny, pary małżeńskie/partnerskie, gdzie relacje miały charakter przemocowy, a które wykazują pozytywną motywację do pracy nad zmianami i rozwojem relacji rodzinnych, osoby zgłaszające się samodzielnie lub kierowane przez podmioty i instytucje. Programy skierowane były do osób stosujących przemoc domową, potrzebujących pomocy

w radzeniu sobie z różnymi problemami osobistymi, jak również rodziców mających trudności z wychowaniem dzieci bez użycia przemocy,

- w 2023 r. ukazała się Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 18, art. 47, art. 48 i art. 71 wskazuje, że instytucja rodziny, definiowana w systemie praw człowieka jako „naturalna i podstawowa komórka społeczeństwa” (art. 16 ust. 3 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka), jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej. Szczególnie chroniona instytucja rodziny ustrojowo jest łączona z podstawową dla systemu praw człowieka zasadą ochrony życia rodzinnego (art. 47 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) i prawem rodziców do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami (art. 48 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Jednocześnie, w duchu subsydiarności działań władzy publicznej, przepis art. 33 Konstytucji nakłada na nią obowiązek konstruowania polityki rodzinnej i społecznej z uwzględnieniem zasady równych praw mężczyzn i kobiet w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym. Zgodnie z art. 72 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą, również krzywdzeniem ze strony osób bliskich. Ustrojową zasadą jest także szczególna pomoc ze strony władz publicznych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej (art. 71 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Rodziny doznające przemocy pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym. Badania empiryczne oraz doświadczenie wskazują, że prawidłowo funkcjonujące środowisko rodzinne jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji. Natomiast przemoc jest jednym z ważnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny, jak i dla samorealizacji każdego z jej członków. Statystycznie większość osób doznających przemocy domowej stanowią kobiety. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób doznających przemocy domowej są m.in.: małoletni, osoby starsze oraz osoby niepełnosprawne. Dodatkowo przepisy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535) wprowadzają rozszerzenie kręgu osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza o byłego małżonka, byłego partnera lub innego członka rodziny, niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc domową. Szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane

małoletnim, zarówno doznającym przemocy domowej, jak i będącym świadkami przemocy, którzy zgodnie ze zmianami ustawowymi są uznawani jako osoby doznające przemocy domowej. Z podanymi obszarami zostali zapoznani członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grupy diagnostyczno-pomocowe.

- **Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie zaktualizowało informator teleadresowy instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy na terenie Powiatu Tarnowskiego w 2024 r. Informator** został udostępniony dla wszystkich pracowników socjalnych celem rozpowszechniania wśród klientów i mieszkańców Gminy Tuchów.

Informator został opublikowany na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuchowie www.ops.tuchow.pl oraz udostępniony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ośrodka

- Pracownicy socjalni w 2024 r. podczas **kampanii „Depresja nie oceniam-staram się zrozumieć”** w związku z **przypadającym na dzień 23 lutego Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją** promowali i zachęcali osoby pozostające w kryzysie do udziału w zajęciach, spotkaniach. **Depresja często wiąże się z przeżyciami spowodowanymi przemocą domową, uzależnieniami** w związku z czym powyższa kampania i uświadomienie lokalnej społeczności jest bardzo ważnym aspektem życia ludzi borykających się z różnego rodzaju problemami.

- na stronie internetowej OPS udostępniono informacje w ramach kampanii: **Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem**. Każda osoba zainteresowana mogła w tym czasie uzyskać bezpłatną poradę prawną i psychologiczną m.in. w sądach, prokuraturach, komendach policji, siedzibach prawniczych samorządowych zawodowych czy organizacji pozarządowych w całym kraju. Co roku organizowane są obchody „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem”, którego celem jest zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby i prawa osób pokrzywdzonych przepęstwem. Fundusz Sprawiedliwości zapewnia wszystkim osobom pokrzywdzonym:

- pomoc prawną, psychologiczną i materialną,
- pomoc w znalezieniu bezpiecznego schronienia,
- sprawdź adres najbliższego ośrodka - www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl

- W marcowym numerze lokalnej gazety „**Kurier Tuchowski**” opublikowano materiały pn. **Stop przemocy-warto wiedzieć..** oraz pn. **Jeśli stosujesz przemoc - warto wiedzieć.**

- Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego zwrócił się z pismem do **Poradni Rodzinnej przy Bazylice Mniejszej Sanktuarium Matki Boskiej Tuchowskiej, 33-170 Tuchów ul. Wysoka 1** oraz do **Centrum Formacji Duchowej i Edukacji Społecznej Dom Rekolekcyjny Góra Tabor CADR, Lubaszowa 33** z prośbą o zintensyfikowanie działań edukacyjnych dotyczących zagadnień przemocy domowej podczas spotkań przedmałżeńskich. Preambuła do ustawy podkreśla, że przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowanie godności osobistej. W celu zwiększenia skuteczności ustawa położyła nacisk na działania polegające na podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy (art.9 ust. 1 który wprowadza zapis współpracy między organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowym na danym terenie).
- Mając na uwadze rekomendacje wynikające z analizy danych Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w ramach prowadzonego nadzoru nad realizacją zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz zapisów Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 zwrócono się z pismem do wszystkich placówek oświatowych z terenu Gminy Tuchów o zintensyfikowanie działań edukacyjnych skierowanych do rodziców służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową
- W 2024 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej była możliwość skorzystania z poradnictwa psychologicznego skierowana do klientów OPS oraz innych osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.
- Wydano INFORMATOR dotyczący podmiotów, które świadczą pomoc osobom doznającym przemocy domowej na terenie Gminy i Powiatu Tarnowskiego.

W ramach realizacji zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej funkcjonował Punkt Informacji Wsparcia i Pomocy dla osób doznających przemocy domowej, który prowadził działalność wspierającą – informacyjną. Do pracowników socjalnych osoby mogły zgłaszać się w godzinach pracy Ośrodka.

Realizując zadania zapisane w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej **36 rodzin systematycznie było monitorowanych** przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuchowie i poszczególnych dzielnicowych Komisariatu Policji w Tuchowie, **13 rodzin z lat poprzednich, 23 z 2024 r.** Pracownicy socjalni wraz z dzielnicowymi odwiedzali w miejscu zamieszkania rodziny, gdzie prowadzono bądź wszczęto procedurę NK.

Wspólne działania w środowiskach miały na celu sprawdzenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy oraz monitorowanie ustalonych działań. W **6 przypadkach** w grupach diagnostyczno-pomocowych brał udział **kurator zawodowy lub społeczny**, któremu powierzono nadzór postanowieniem Sądu. **Przedstawiciele oświaty** wchodzący w skład Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych prowadzili w **7 przypadkach** pracę pedagogiczną z dziećmi oraz udzielając porad i konsultacji rodzicom. Powyższe działania mają zapobiegać zaburzeniom osobowości, nerwicom, psychozom czy uzależnieniom, gdyż dzieci wychowywane w rodzinie z przemocą mogą mieć problemy emocjonalne w dorosłym życiu. Brak szacunku i miłości wyniesiony z domu rodzinnego będzie dla nich sytuacją naturalną.

7. Wzrost kompetencji służb i osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej

W roku 2024 członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyli w obowiązkowym szkoleniu dla nowo powołanych członków Zespołu, organizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie z dofinansowania w ramach Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030. **Szkolenie odbywało się w formie zdalnej, w łącznym wymiarze 24 godzin dydaktycznych podczas trzech spotkań, w dniach 06.06.2024 r., 14.08.2024 r., 12.09.2024 r. Tematyka obejmowała wskazaną w Wytycznych Ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego z dnia 30 października 2023 r. do prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym obowiązkowych szkoleń.**

- w dniu 4 czerwca 2024r. pracownik socjalny/członek ZI uczestniczył w spotkaniu Małopolskiego Forum Sekretarzy JST – temat standardy ochrony małoletnich- zadania, obowiązki odpowiedzialność jst w tym zakresie. Realizacja procedury „Niebieskie karty” po zmianie ustawy - spotkanie stacjonarne ul. Szlak 65 w Krakowie – 3 godziny

- w dniu 24 czerwca 2024r. pracownik socjalny/członek ZI uczestniczył w konferencji dotyczącej tematyki przemocy domowej pn. „Porozmawiajmy o przemocy” organizowanej przez Starostę Tarnowskiego oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowie. Tematem konferencji były „Media a przemoc-ryzykowne zachowania dzieci i wobec dzieci w Internecie”, „Zapobiegać i reagować. Bezpieczeństwo uczniów i chroniących ich przed przemocą-rola środowiska szkolnego”

- w dniu 5.11.2024 r. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego mając na uwadze pismo Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie Wydział Polityki Społecznej w ramach

współpracy i zaangażowania służb, instytucji lokalnych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej wystąpił do przedszkoli, szkół podstawowych, ponadpodstawowych z terenu Gminy Tuchów z informacją o ogólnopolskiej kampanii Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę pod nazwą Dzieciństwo bez przemocy. W piśmie zachęcano do zapoznania się z treścią kampanii www.dziecinstwobezprzemocy.pl i ewentualnego włączenia się do akcji

- na stronie internetowej Ośrodka udostępniono link dotyczący kampanii:

Wszyscy, którym dobro dzieci leży na sercu....

Liczby brzmią dramatycznie. 79% dzieci i nastolatków przynajmniej raz w swoim życiu doświadczyła przemocy, 26% nastolatków zostało wykorzystanych seksualnie bez kontaktu fizycznego, 8% - z kontaktem fizycznym. 32% dzieci doświadczyło przemocy ze strony bliskiej osoby dorosłej

19 listopada br. w Międzynarodowym Dniu Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci budynki i inne obiekty w całej Polsce będą podświetlane na czerwono.

Przyłącz się do akcji – Zapal światło dla dzieci!

Informacje nt. podświetlania budynków i innych obiektów znajdują się na stronie www.dziecinstwobezprzemocy.pl

- Gmina Tuchów w Ogólnopolskiej Kampanii Dzieciństwo bez Przemocy!

Kampania organizowana była przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na rzecz Ochrony Dzieci. Kampania Dzieciństwo bez Przemocy miała na celu przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci w Polsce.

Inauguracja kampanii odbyła się 8 października 2024 r. w Sejmie RP. Szczególnym momentem akcji był finał 19 listopada 2024 r. w Międzynarodowym Dniu Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci. Kampania Dzieciństwo bez Przemocy ma na celu przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci w Polsce.

Kampania koncentrowała się na:

- **Uwrażliwianiu społeczeństwa na problem krzywdzenia dzieci w Polsce.**
- **Wspieraniu ludzi w reagowaniu na przemoc wobec dzieci.**
- **Promowaniu idei uważnego rodzicielstwa.**
- **Promocji systemowych rozwiązań na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem.**

W dniu 19 listopada br. w Międzynarodowym Dniu Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci budynki i inne obiekty w całej Polsce były podświetlane na czerwono. Tak też było w gminie Tuchów. **Jako wyraz symbolicznego sprzeciwu wobec krzywdzenia dzieci o godz. 17.00 podświetlono na czerwono fasadę budynku Domu Kultury**

- w dniu 22.11.2024r. pracownik socjalny/członek ZI uczestniczył w spotkaniu informacyjnym z tematu „Dzieciństwo bez Przemocy” z inicjatywy Wojewody Małopolskiego.

W spotkaniu uczestniczyli: Wojewoda Małopolski, przedstawiciele Małopolskiego Kuratorium Oświaty, Policji, Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

- w dniu 25.11.2024 r. pracownik socjalny/ członek ZI uczestniczył w szkoleniu pn. Procedura odebrania dziecka(zapewnienie dziecku ochrony) w świetle zmian wynikających z rozporządzenia z dnia 4 września 2023 r. oraz zmian wynikających z tzw. ustawy Kamilowej – 3 godziny szkoleniowe firma Ośrodek Twórczej Interwencji – 1 osoba

W 2024 r. odbyły się spotkania wewnętrzne pracowników socjalnych w związku z otrzymanymi informacjami tj. przesłanymi broszurami z PARPA, e-mail z Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego o Ośrodku Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepięstwem w Tarnowie, Niebieska linia, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w sprawie programu korekcyjno-edukacyjnego, Nieodpłatna Pomoc Prawna oraz Nieodpłatne Poradnictwo Obywatelskie pod patronatem Ministerstwa Sprawiedliwości. Podczas spotkań przekazywano informacje, broszury, ulotki otrzymywane od powyższych podmiotów w celu rozpowszechnienia wśród społeczności Naszej Gminy.

W ramach realizacji zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej funkcjonował Punkt Informacji Wsparcia i Pomocy dla osób dotkniętych przemocą domową, który prowadził działalność wspierająco – informacyjną. Osoby zainteresowane mogły zgłaszać się do pracowników socjalnych w godzinach pracy Ośrodka od 7.30 do 15.30.

Efektym działań Policji było:

- **9** postępowań sprawdzających w sprawach o przestępstwo z art. 207 k.k. zakończyło się wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego z uwagi na fakt stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego

- wszczęto **25** postępowań przygotowawczych o przestępstwo z art. 207 k.k., które zakończyły się w następujący sposób:

* **12** postępowań zakończyło się wydaniem postanowienia o umorzeniu dochodzenia z uwag na stwierdzenie brak znamion czynu zabronionego

* **11** postępowań zostało zakończonych sporządzeniem aktu oskarżenia

* pozostałe są jeszcze na biegu.

Nie posiadamy wiedzy ile postępowań karnych zostało zakończonych w Sądzie Rejonowym w Tarnowie, a także ile padło wyroków skazujących, ile wydano zakazów zbliżania, nakazów opuszczenia lokalu czy też ile spraw zakończyło się wydaniem wyrokiem skazującym

na bezwzględną karą pozbawienia wolności.

Dzielnicowi tutejszego Komisariatu Policji obsługujący dany teren w 2024 roku przeprowadzili 9 spotkań w formie zorganizowanej, gdzie tematyką były problemy z uzależnienia, w których wzięło udział łącznie 319 uczestników.

Wobec osób doznających i sprawców przemocy członkowie ZI i GDP podejmowali następujące działania:

- 4 osoby, co do których istniało podejrzenie o stosowaniu przemocy domowej zostało zgłoszone o objęcie działaniami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- w 4 przypadkach wydano opinię w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- w 3 przypadkach potwierdzono uzależnienie od alkoholu, w tym i osoba podjęła leczenie zamknięte dobrowolne,
- w 1 przypadku złożono wnioski do sądu o leczenie bez zgody,

- 5 osób doznających przemocy domowej skorzystało z poradnictwa psychologicznego,
- 3 rodziny z poradnictwa pedagogicznego,
- 2 z poradnictwa prawnego,
- 36 osób z poradnictwa socjalnego,
- 1 osoba z poradnictwa zawodowego i rodzinnego,
- 1 rodzina została objęta pomocą w formie usług opiekuńczych,
- w 7 przypadkach wydano zaświadczenie konieczne do przedstawienia w Fundacji Jana Hetmana Tarnowskiego w Tarnowie Centrum Wsparcia Osób Pokrzywdzonych Przystępstwem: według przeprowadzonej ankiety z pomocy prawnej skorzystało 6 osób, z pomocy psychologicznej 1, bony na zakup żywności 1 osoba
- 4 rodziny skorzystało z pomocy w formie zasiłku rodzinnego na łączną kwotę – 27.923,20 zł
- 1 rodzina skorzystała z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę – 5.600,00 zł
- 2 rodziny skorzystało z pomocy zasiłku pielęgnacyjnego na łączną kwotę – 6.679,20 zł
- 1 rodzina skorzystała z dodatku mieszkaniowego na łączną kwotę – 9.456,93 zł
- 4 rodziny skorzystały z pomocy w formie zasiłku okresowego na łączną kwotę – 8.986,80 zł
- 2 rodziny skorzystały z pomocy w formie specjalnego zasiłku celowego na łączną kwotę – 2.870,00 zł
- 5 rodzin skorzystało z pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w łącznej kwocie – 12.230,00 zł
- 6 dzieci skorzystało z pomocy w formie gorącego posiłku w szkole
- 3 dzieci skorzystało z wyjazdu na kolonie letnią organizowaną przez Kuratorium Oświaty

- *1 osoba, stosująca przemoc skorzystała z pomocy w formie zasiłku okresowego na kwotę – 1.158,16 zł, celowy 350 zł, posiłek w szkole i w domu 282 zł*

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje działania w ramach „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani dla Gminy Tuchów 2023-2026”

- liczba osób zgłoszonych do GKRPA -21,
- liczba rozmów diagnostyczno-motywujących – 18,
- liczba rozmów motywujących w punkcie konsultacyjnym – 57,
- liczba wniosków do Sądu o wydanie postanowienia w sprawie leczenia bez zgody -10,
- liczba świetlic dofinansowanych – 14

- w zakresie realizacji działań profilaktycznych realizowane były działania:

1. Współfinansowano program profilaktyczno – terapeutyczny dla osób uzależnionych i współuzależnionych z terenu gminy Tuchów realizowanego przez Poradnię Leczenia. Uzależnień w Tuchowie przy centrum Zdrowia Tuchów. Terapią w 2024r objętych zostało 19 osób.
2. Zakupiono narkotest dla potrzeb lokalnego Komisariatu Policji.
3. W zakresie - Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

W ramach zadania prowadzone były zajęcia w 14 świetlicach opiekuńczo-wychowawczych przy szkołach podstawowych, Placówce Wsparcia Dziennego „Kubusie” w Tuchowie, i świetlicy „Zielony Domek”, funkcjonujących dla dzieci z rodzin z zagrożonych bądź dotkniętych różnymi problemami, uzależnieniami od substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu a także uzależnieniami behawioralnymi. Dofinansowane były materiały i artykuły szkolne dla realizacji tych zajęć oraz organizacja czasu wolnego dla uczestników w ramach akcji lato.

Dofinansowane zostały posiłki dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym uzależnieniami, korzystających z Placówki Wsparcia Dziennego „Kubusie” w Tuchowie.

W ramach zadania zorganizowane zostały imprezy sportowe służące integracji i rozwojowi społecznemu osób ze środowisk zagrożonych problemami uzależnień (korzystających ze świetlic opiekuńczo-wychowawczych):

- XIII igrzyska sportowe,
- mikołajkowy turniej piłki nożnej,
- akcja lato.

4. W zakresie - Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

W ramach zadania zrealizowano programy i warsztaty profilaktyczne w szkołach podstawowych Gminy Tuchów w zakresie uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych uzależniających, przemocy oraz zjawiska izolacji społecznej i depresji, takie jak:

- program profilaktyczny –warsztaty profilaktyczne dla uczniów las 6 i 7 SZ. P w Tuchowie i w Siedliskach , prelekcja dla rodziców”,
- warsztaty profilaktyczne z zakresu substancji psychoaktywnych dla uczniów szkół podstawowych - objęte wszystkie klasy Sz. P w Lubaszowej i Karwodrzy,
- warsztaty profilaktyczne – z zakresu kontroli emocji, relacji rówieśniczych dla uczniów klas VI - VIII,
- program profilaktyczny dotyczący uzależnień dla uczniów szkoły ponadpodstawowej,
- realizacja programu zapobiegania depresji wśród dzieci i młodzieży - ćwiczenia odprężające i wyciszające dla dzieci – zapobieganie depresji

Ponadto podjęte zostały działania mające na celu integrację społeczną osób ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i innymi uzależnieniami, tj. dofinansowanie konkursu piosenki obcojęzycznej, rajdów szkolnych, warsztatów tematycznych. Zakupiono przedmioty materialne: artykuły szkolne, książki o tematyce profilaktycznej, gry, sprzęt i odzież sportową, wyposażenie pomieszczeń i inne, które przekazano do szkół, przedszkoli i Domu Kultury w Tuchowie w celu ułatwienia prowadzenia zajęć z elementami profilaktyki uzależnień oraz organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży i seniorów.

Zakupiono i rozdysponowano ulotki i plakaty informacyjno-edukacyjne z zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych, behawioralnych oraz kampanii pn. „stop przemocy i agresji w szkole”, „mówimy stop cyberprzemocy” oraz „nie jeżdżę po alkoholu”.

W ramach akcji pt. „Bezpieczna droga do szkoły” zakupiono dla uczniów opaski i breloki odblaskowe z numerami alarmowymi, które zostały rozdane uczniom klas I. Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Tuchowie przeprowadzili wykłady nt. bezpieczeństwa drogowego i zagrożenia dla niego wynikającego wskutek spożywania alkoholu.

Dofinansowano także:

- realizację przedstawienia – bajki edukacyjnej o tematyce profilaktyki zdrowotnej pt. „Wygrajmy zdrowie”,
- akcje charytatywne realizowane przez uczniów Szkoły Podstawowej w Tuchowie,
- kampanię profilaktyczną pn. „Depresja. Nie oceniam – staram się zrozumieć”.
- dofinansowanie pikników szkolnych promujących zdrowy styl życia, wartości rodzinne, wspólne spędzanie czasu, pogłębianie zachowań prozdrowotnych,

5. W zakresie - Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

W ramach zadania dofinansowano wydarzenia na rzecz osób ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i innymi uzależnieniami, tj.:

- konkursy, zawody, turnieje sportowe,

- zajęcia sportowe, w tym piłkarskie, biegowe, rowerowe, szachowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- organizowanie czasu wolnego poprzez aktywny wypoczynek dzieci, wyjazdy i rajdy,
- działalność sportową lokalnych klubów sportowych skierowana do dzieci i młodzieży w ramach organizacji czasu wolnego,
- pikniki oraz festyny integracyjne i rodzinne organizowane przez organizacje pozarządowe i szkoły podstawowe,
- organizację zajęć i obozu dla dzieci i młodzieży w czasie ferii oraz wakacji,

Zakupiono przedmioty materialne: gry, sprzęt sportowy, odzież sportową i inne, które przekazano do ochotniczych straży pożarnych w Gminie Tuchów, a także klubów sportowych i kół gospodyń wiejskich z terenu Gminy w celu ułatwienia prowadzenia działalności z elementami profilaktyki uzależnień oraz organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych.

6. W zakresie - Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

W ramach zadania zakupiono materiały edukacyjne i informacyjne dla właścicieli i personelu punktów sprzedaży alkoholu w Gminie Tuchów w zakresie przestrzegania zasad sprzedaży i podawania alkoholu. Przeprowadzona została kontrola wybranych punktów w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Zorganizowano szkolenie dla członków GKRPA w zakresie przeprowadzenia kontroli punktów sprzedaży alkoholu.

17 placówek Oświatowych (Szkoły Podstawowe, LO, CKZiU, Przedszkola) z terenu naszej Gminy, do których zwrócono się z pismem potwierdziło udział w prelekcjach, szkoleniach, warsztatach związanych z tematyką przeciwdziałania przemocy domowej. Dodatkowo informację pozyskano z Placówki Wsparcia Dziennego Kubusie, Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Filia w Tuchowie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowie.

- Szkoła Podstawowa i Publiczne Przedszkole im K. Makuszyńskiego w Dąbrówce Tuchowskiej - W 2024 zrealizowano szereg zadań dotyczących przeciwdziałaniu przemocy domowej;

- zdiagnozowano sytuację wychowawczą w przedszkolu i szkole - badania prowadzone były przez pedagoga specjalnego i psychologa,
- prowadzono stałą obserwację, monitoring dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
- udzielano informacji o podopiecznych na spotkaniach z kuratorem,
- budowano relację wzajemnej życzliwości, poszanowania i zaufania w szkole i w rodzinie,
- przeprowadzono szereg zajęć społeczno-emocjonalnych w klasach 1-7,
- prowadzono indywidualne konsultacje z uczniami z rodzin dysfunkcyjnych oraz z ich rodzicami.

Prowadzono stały kontakt z kuratorami rodzinnymi uczniów objętych specjalnym nadzorem / 5 dzieci/. Rozmowy dotyczyły bieżących wyników w nauczaniu, frekwencji oraz zachowania w szkole-przedszkolu. Na bieżąco kuratorzy otrzymywali informacje o dzieciach. Odbywały się spotkania w szkole i przedszkolu z kuratorami i rodzicami. W ramach współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy w Tuchowie przekazywano niezbędne informacje o dzieciach. Współpracowano z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dzięki której zakupiono nagrody na Piknik Rodzinny pod hasłem „Mamy dla siebie czas” aby równocześnie w sposób właściwy zagospodarować czas wolny dzieciom, umożliwić im czynny udział. W związku ze Światowym Dniem Walki z Depresją zorganizowano w szkole warsztaty o powyższej tematyce. Dla dzieci szkolnych zorganizowano zajęcia wyrównawcze uzupełniające braki w nauce spowodowane głównie brakiem pomocy ze strony rodziców.

Ponadto prowadzone były zajęcia terapeutyczne dotyczące wyeliminowania niewłaściwych zachowań oraz braku integracji w zespole klasowym.

Uczniowie brali udział w zajęciach pozalekcyjnych/ zajęcia plastyczne, szachowe/, wycieczkach integracyjnych /Niechorze-tygodniowy wyjazd nad morze/. W szkole działa Wolontariat, który prowadzi działalność charytatywną dając równocześnie możliwość działania wszystkim uczniom uwrażliwiając przy tym na potrzeby innych.

- Zespół Szkoły Podstawowej im.sierż. AK Józefa Siwaka „Waligóry” w Buchcicach w 2024 r. zorganizowano szkolne obchody Międzynarodowego Dnia Walki z Depresją. Podczas zajęć prowadzonych przez psychologa szkolnego uczniowie oglądali prezentacje multimedialną na temat zdrowia psychicznego, uczestniczyli w konkursie wiedzy oraz otrzymali ulotki. Uczniowie dowiedzieli się jakie są symptomy depresji, jak rozmawiać z osobą chorą na depresję oraz gdzie szukać pomocy. Wdrażane były Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w placówce poprzez omówienie z uczniami na zajęciach oraz zamieszczenie na stronie internetowej szkoły. Rodzice otrzymali informację o konieczności zapoznania się ze Standardami i koniecznością ich przestrzegania. Wychowawcy otrzymali przewodnik „Interwencja w sytuacji podejrzenia przemocy wobec dziecka”, który zawiera podstawowe informacje dotyczące prawidłowych zachowań osób pracujących zawodowo z dziećmi w sytuacji podejrzenia przemocy domowej. Prowadzone były pogadanki na temat praw i obowiązków ucznia oraz na temat przemocy rówieśniczej i w domu w oparciu o materiały przekazane przez OPS w Tuchowie. Uczniowie zostali zapoznani z instytucjami, które służą pomocą w rozwiązywaniu problemów dzieci i młodzieży oraz numerami telefonów tych instytucji. Materiały informacyjne zostały umieszczone na gazetce do wglądu dla rodziców. Pojawiające się problemy wychowawcze były na bieżąco omawiane z rodzicami, a niektóre konsultowane z pracownikami OPS w Tuchowie. Prowadzona była profilaktyka bezpiecznego korzystania z komputera, telefonu komórkowego oraz mediów, w szczególności Internetu. Propagowano zdrowy styl życia oraz aktywność na świeżym powietrzu. W starszych klasach przeprowadzono zajęcia na temat wpływu nałogów na osobowość oraz ukazywano negatywny wpływ napojów energetyzujących na zdrowie człowieka.

Zajęcia o charakterze profilaktycznym były prowadzone także w ramach świetlicy opiekuńczo - wychowawczej. Zrealizowano następujące tematy:

- Bądź kumplem, nie dokuczaj! Przedstawienie i wytłumaczenie problemu dokuczania oraz sposobów radzenia sobie z problemem.
- Uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia życia.
- Czym jest przemoc domowa, gdzie szukać pomocy w przypadku krzywdzenia?

- Jak radzić sobie z trudnymi emocjami. Profilaktyka uzależnień.

- Nie krzywdzę i nie jestem ofiarą przemocy.

Ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została dofinansowana wycieczka do Krakowa podczas, której uczniowie uczestniczyli w warsztatach „W ciemności” i „W stronę światła” oraz obejrzeni spektakl teatralny. Udział w warsztatach uwrażliwiał uczniów na potrzeby osób niepełnosprawnych, w szczególności niewidomych. Spektakl teatralny ukazywał problem budowania relacji rodzinnych i koleżeńskich. Na początku roku szkolnego wychowawcy klas omówili z uczniami zasady współdziałania, koleżeństwa, szacunku, tolerancji i poszanowania cudzej własności. Omówiono regulaminy korzystania z obiektów sportowych oraz sali komputerowej. Przeprowadzono pogadanki na temat bezpiecznego korzystania z komputera, telefonu komórkowego oraz mediów, w szczególności Internetu. Przypominano Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w placówce. W ramach lekcji wychowawczych zrealizowano następujące tematy o charakterze profilaktycznym:

- „Czym jest hejt?”

- „Stop agresji - w szkole czuję się bezpiecznie”

- „Wiarygodność w sieci cyberprzemoc”

- „Żyję zdrowo, znam niebezpieczeństwa wynikające z sięgania po używki”

- „Jak dbać o zdrowie psychiczne?”

- „W zdrowym ciele zdrowy duch. Jeszcze kilka słów o zdrowiu”.

- W ramach świetlicy opiekuńczo - wychowawczej omówiono zagadnienia:

- „Co to znaczy być życzliwym?”

- „Substancje uzależniające”

- „Jestem wolny od uzależnień. Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych”.

- „Szkodliwość wyrobów tytoniowych dla zdrowia człowieka”. Prowadzone były pogadanki na temat praw i obowiązków ucznia oraz na temat przemocy rówieśniczej i w domu w oparciu o materiały przekazane przez OPS w Tuchowie. Materiały informacyjne umieszczono na gazetce do wglądu dla uczniów i rodziców. Pojawiające się problemy wychowawcze były na bieżąco omawiane z rodzicami oraz konsultowane ze specjalistami. W razie potrzeb uczniowie korzystali z porad psychologa lub pedagoga. Zorganizowano szkolną akcję z okazji Światowego Dnia Życzliwości i Pozdrowień, której celem było uwrażliwienie uczniów na okazywanie sobie wzajemnego szacunku i pomocy. W ramach akcji działała „Życzliwa poczta”, przeprowadzono w klasach pogadanki, wykonano plakaty oraz okolicznościową gazetkę na korytarzu szklonym. W ramach obchodów Światowego Dnia Tolerancji w klasach I - III i IV odbyły się warsztaty z pedagogiem specjalnym na temat „Czym jest tolerancja?”. Propagowano zdrowy i ekologiczny styl życia oraz aktywność fizyczną na świeżym powietrzu. Uczniowie wszystkich klas uczestniczyli w akcji „Śniadanie daje moc” oraz „Sprzątanie świata”. Uczniowie starszych klas brali udział w lekcji „Czy jestem eko?” oraz ekologicznym projekcie „Zielone Laboratorium”. We wszystkich klasach realizowano tematy z udzielania pierwszej pomocy.

- **Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tuchowie** informuje o działaniach edukacyjnych podejmowanych przez szkołę w celu przeciwdziałania przemocy domowej (art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej),

- prowadzenie obserwacji uczniów przez nauczycieli i pracowników szkoły, zwracanie uwagi na niepokojące sygnały (zaburzenia zachowania i emocji),

- zgłaszanie pedagogowi lub psychologowi zauważonych symptomów, ewentualnie przemocy,

- w zweryfikowanych i potwierdzonych przypadkach krzywdzenia dzieci, młodzieży przeprowadzanie interwencji,
- poradnictwo i wsparcie pedagoga szkolnego oraz psychologa szkolnego dla uczniów i rodziców według potrzeb,
- prowadzenie akcji informacyjnych:
  - eksponowanie na szkolnych korytarzach plakatów, ulotek o treściach antyprzemocowych z informacjami zawierającymi dane teled adresowe miejsc do których można zwrócić się o pomoc,
  - prowadzenie rozmów, pogaderek z uczniami, w ramach zajęć wychowawczych i zajęć wychowania do życia w rodzinie, dotyczących tematyki przemocy domowej i rówieśniczej,
  - spotkanie z funkcjonariuszem Komisariatu Policji w Tuchowie dzielnicowym asp. sztab. Januszem Buratowskim na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz zagrożeń współczesnego świata min. tych czyhających w sieci oraz tych wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych - uczestniczyło w nich około 90 uczniów klas pierwszych
  - spotkanie z radcą prawnym, która wprowadziła młodzież w zagadnienia prawne przydatne w życiu dorosłym oraz przedstawiła kwestie odpowiedzialności prawnej małoletnich i przeciwdziałania przemocy domowej - uczestniczyło w nich około 50 uczniów klas trzecich
  - Pogadanki edukacyjne z uczniami, w ramach zajęć wychowawczych i zajęć wychowania do życia w rodzinie, dotyczących tematyki przemocy domowej i rówieśniczej - uczestniczyło w niej około 468 uczniów.

Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Tuchowie informuje, że w 2024 r. młodzież uczestniczyła w lekcjach, pogadankach, warsztatach na temat przemocy domowej. Uczniowie wszystkich klas mają organizowane lekcje z wychowania do życia w rodzinie, gdzie poruszane są tematy dotyczące prawidłowego funkcjonowania rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji trudnych, konfliktowych, przemocowych, oraz sposobów reagowania i rozwiązywania tych trudnych sytuacji w środowisku rodzinnym. Przykładowa tematyka lekcji wychowawczych, pogaderek, lekcji wychowania do życia w rodzinie:

- 1) Rodzina wobec prawa.
- 2) Negocjacje - w drodze do porozumienia.
- 3) Gdzie szukać pomocy?
- 4) Przemoc seksualna.
- 5) Czym jest przemoc?

Lekcje, pogadanki prowadzą: pedagog szkolny, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie i wychowawcy klas. Specjaliści szkolni, wychowawcy oraz nauczyciele przedmiotów prowadzą systematyczne konsultacje dla rodziców/opiekunów, w czasie których w miarę występujących i zgłaszanych potrzeb i problemów, podejmowane są tematy dotyczące trudnych sytuacji domowych. Na zajęciach z pedagogiem szkolnym realizowany był program „Stop przemocy”, gdzie szczegółowo został omówiony problem przemocy domowej

- **Zespół Szkolno Przedszkolny w Lubaszowej** - Rok 2024 poświęcony był głównie wdrożeniu ustawy o ochronie małoletnich. Opracowano i wprowadzono standardy ochrony małoletnich, z którymi zapoznano pracowników, uczniów i rodziców. Przygotowano także gazetkę ścienną na ten temat. Wychowawcy, psycholog i pedagog podczas zajęć z uczniami poruszali tematy zagrożeń współczesnego świata np. zagrożenia płynące z Internetu i niewłaściwych gier

komputerowych, cyberprzemocy, hejtu, uzależnień i skutków stosowania używek. Odbyło się spotkanie

z policjantem dotyczące bezpieczeństwa w domu, na drodze i w sieci. Podczas zebrań z rodzicami szczególną uwagę zwrócono na zagrożenia w zakresie problemów zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz sposoby ich zapobiegania i rozwiązywania. Poruszono także problem korzystania z Internetu przez dzieci i młodzież ze szczególnym podkreśleniem czasu korzystania a także kontrolowania treści, z jakimi stykają się dzieci w sieci, omówiono zagrożenia korzystania z mediów społecznościowych i upubliczniania wizerunku.

- Szkoła Podstawowa Piotrkowice - w odpowiedzi na pismo informuje o działaniach szkoły: tematyka występowania zagrożeń, przemocy domowej i jej przeciwdziałania

- opracowano i wdrożono standardy ochrony małoletnich, zapoznano z dokumentem wszystkich uczniów i rodziców - 80 dzieci, 40 rodziców i 20 nauczycieli
- spotkanie z policjantem - 3,80 uczniów
- pogadanki na temat występowania zagrożeń - 4 - 80 uczniów
- zapoznano z procedurą "Niebieskiej Karty"
- spektakle profilaktyczne - 2, 40 uczniów
- piknik rodzinny - Bliżej rodziny z dala od zagrożeń
- realizacja programów: Unplugged, Nie pal przy mnie proszę,
- uczestnictwo w kampanii "Dzieciństwo bez przemocy"

- Szkoła Podstawowej im. O. W. Witkowskiego Redemptorysty w Karwodrzy informuje o działaniach szkoły w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w 2024r.

1. Pedagog szkolny i specjalny opracowały dokument szkolny: „Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem” wynikający z tzw. „ustawy Kamilkowej”, z którym zostali zapoznani uczniowie, rodzice i nauczyciele.

2. Na korytarzu szkolnym wykonano gazetkę tematyczną o przemocy z wykorzystaniem materiałów ze szkoleń.

3. Zamieszczono informację dla rodziców na stronie szkoły/w zakładce pedagoga/, w której znajdują się adresy, telefony i e-maile ośrodków na terenie powiatu tarnowskiego i Gminy Tuchów świadczących pomoc ofiarom przemocy.

4. W poszczególnych klasach przeprowadzono pogadanki na temat przemocy oraz tego, gdzie można uzyskać pomoc.

5. Na spotkaniach z rodzicami w styczniu i kwietniu przedstawiono problem przemocy oraz jak i gdzie można uzyskać pomoc. Położono nacisk na dokładne zapoznanie się ze standardami ochrony dzieci opracowanymi w lutym wspólnie ze swoimi dziećmi i ich przeanalizowanie pod kątem ingerencji szkoły po zauważeniu niepokojących objawów u uczniów /rodzice zobowiązani zostali do podpisania stosownych oświadczeń/.

6. Pedagog szkolny uczestniczyła w szkoleniach organizowanych przez różne ośrodki

/ stacjonarnie i on-line/: Nowa Era, Poradnia PP w Tuchowie, WSiP, ORKE, MCDN w Krakowie i w Tarnowie.

7. Psycholog szkolny i pedagog specjalna prowadzą zajęcia psychologiczne /1 godzina tygodniowo/ z uczniem przejawiającym zachowania o cechach przemocowych, we współpracy z matką ucznia i wychowawcą klasy. Obowiązek prowadzenia tych zajęć wynika z opinii poradni.
8. Nauczyciele i specjaliści na bieżąco prowadzą obserwację zachowań uczniów i w razie potrzeby reagują na niewłaściwe postawy oraz przekazują informacje rodzicom.
9. Na stronie szkoły /w zakładce pedagoga/ zamieszczono informację dla rodziców, w której znajdują się adresy, telefony i e-maile ośrodków na terenie powiatu tarnowskiego i Gminy Tuchów świadczących pomoc ofiarom przemocy.
10. Na wrześniowym spotkaniu z rodzicami zwrócono uwagę na problem przemocy oraz jak i gdzie można uzyskać pomoc.
11. Rozdano tematyczne ulotki uczniom dotyczące objawów przemocy.
12. Psycholog szkolny i pedagog specjalny prowadzą zajęcia /1 godzina tygodniowo/ z uczniem przejawiającym zachowania o cechach przemocowych, we współpracy z matką ucznia, wychowawcą klasy oraz pedagogiem szkolnym.
13. Nauczyciele i specjaliści na bieżąco prowadzą obserwację zachowań uczniów i w razie potrzeby reagują na niewłaściwe postawy oraz przekazują informacje wychowawcom i rodzicom.
14. Warsztaty profilaktyczne przeprowadzone przez Firmę PROGRES z Rzeszowa; dla uczniów z kl. IV: „Komunikacja”, dla uczniów klas: V i VI: „Motywowanie do nauki”, dla uczniów klas: VII i VIII: „Agresja i przemoc”.
15. Działania pedagoga szkolnego z Uczniami:
  - zapoznanie się z uczniami kl. IV przybyłymi z Zabłędzy, oferta pomocy w nauce oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla nich
  - spotkanie z uczennicą kl. VI która przybyła ze szkoły w Bieszczadach- rozmowy o trudnościach adaptacyjnych, relacjach z rówieśnikami, trudnościach w nauce związanych z realizacją materiału nauczania
  - rozmowy z uczniami kl. IV o relacjach w klasie i szkole o bezpieczeństwie w szkole i domu. Zachęcenie uczniów do korzystania z pomocy specjalistów w szkole oraz z instytucji pomocowych działających w Tuchowie, zapoznanie ze szkolnymi Standardami ochrony małoletnich
  - Zajęcia profilaktyczne dotyczące relacji w grupie rówieśniczej - Pogadanka o zachowaniu w stosunku do rówieśników; zasady tolerancji, kultury słowa, szacunku
  - zajęcia profilaktyczne z kl. V dotyczące ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Nawiązanie do dokumentu szkolnego: Standardy ochrony nieletnich przed krzywdzeniem. Przypomnienie o instytucjach pomocowych. Zapytanie o samopoczucie w szkole. Uświadomienie uczniom, że mają obowiązek zgłaszania wszelkich przejawów przemocy zauważonej w rodzinie, szkole czy w sąsiedztwie.
  - zajęcia wychowawcze z kl. VII na temat przemocy oraz tego, gdzie można uzyskać pomoc.
  - spotkanie uczniów wszystkich klas z P. Dzielnicowym na temat zachowania bezpieczeństwa w domu, szkole i na drodze oraz w przestrzeni wirtualnej

- spotkanie z P. Dzielnicowym uczniów klasy VIII na temat przestrzegania przepisów drogowych, przemocy rówieśniczej zwłaszcza w Internecie, zapoznanie z wymaganiami dotyczącymi pracy w służbach mundurowych.

- spotkanie z uczniami z klas IV - VIII, którzy przekazali upominki i kartki z życzeniami świątecznymi dla emerytowanych pracowników szkoły oraz dla pensjonariuszy DPS w Karwodrzy – rozmowa o pamięci i szacunku dla starszych, o korzyściach płynących z pomagania innym.

Przedszkole Publiczne w Tuchowie prowadzone są działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy. W placówce wdrożono standardy ochrony małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Dużą uwagę zwrócono na doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania zagrożeń i nabywaniu umiejętności postępowania w sytuacjach zdiagnozowanych trudności.

1 nauczycielka ukończyła dodatkowe studia magisterskie na kierunku pedagogika specjalna o specjalności: pedagogika resocjalizacyjna z socjoterapią.

Przedszkole przystąpiło do realizacji projektu „Przedszkole dostępne dla wszystkich”.

Projekt realizowany jest przez Instytut Badań Edukacyjnych, UNICEF oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej we współpracy z uczelniami i organizacjami pozarządowymi.

Głównym celem projektu jest podniesienie kompetencji nauczycieli specjalistów (pedagogów, psychologów, pedagogów specjalnych, logopedów) w zakresie udzielania adekwatnego do potrzeb wsparcia dla wszystkich grup odbiorców (dzieci, rodziców, nauczycieli).

Wśród tematyki szkoleń, warsztatów dla nauczycieli realizowanych w ramach projektu dużo uwagi poświęcono kształceniu umiejętności nauczycieli w obszarze wspierania dzieci i ich rodzin w pokonywaniu trudności, przeciwdziałaniu wykluczeniu, rozwijaniu kompetencji emocjonalno-społecznych. Rozwijaniu umiejętności porozumiewania się bez przemocy w przedszkolu. Rozwijaniu zdolności do dostrzegania perspektywy innej niż własna.

W ramach interwencji rozpoczęto realizację cyklu 60 zajęć z dziećmi z zakresu rozwijania kompetencji emocjonalno-społecznych pt: „I ja umiem rozwiązywać problemy”.

W oddziale II przedszkola realizowany jest projekt edukacyjno-wychowawczy pt „EDU ANIMA” SEKRETY DOBREGO ZACHOWANIA. W toku jego realizacji przeprowadzono cykl zajęć pt „Królowa ciężka ręka”, którego celem było przeciwdziałanie przemocy w różnych sytuacjach, z którymi dzieci spotykają się w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi. Na bieżąco prowadzona była praca z dziećmi nt. Bezpieczeństwa. W tym celu zorganizowano spotkanie z Policjantem, Strażakami. Wzięły w nich udział wszystkie dzieci uczęszczające do przedszkola-123.

W toku codziennej pracy przedszkola realizowane są na bieżąco tematy kształtujące u dzieci poczucie własnej wartości, nabywanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami, unikaniem agresji, dostrzeganiem i poszanowaniem potrzeb innych osób, ale również kształtowaniem umiejętności proszenia o pomoc w trudnych sytuacjach.

Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr Św Józefa w Tuchowie przekazało informację, że w roku 2024:

- w przedszkolu odbyło się spotkanie z policjantem w formie pogadanki, podczas której dzieci mogły się dowiedzieć:

- jak zachować się kiedy ktoś nieznajomy zaczepia na podwórku,

- jak zachować się kiedy ktoś nieznajomy częstuje cukierkami lub proponuje kupno zabawki czy słodkości,
- jak reagować gdy w domu pojawi się przemoc,
- w szatni w miejscu widocznym dla Rodziców i w salach umieszczone zostały plakaty: „**STOP! PRZEMOCY**” otrzymany przez OPS oraz Standardów Ochrony Małoletnich „**USTAWA KAMILKA**”
- rodzice zostali zapoznani ze standardami obowiązującymi na terenie placówki,
- raz w miesiącu odbywając się zajęcia dla dzieci, gdzie poruszane są tematy związane z ochroną małoletnich,
- kadra odbyła szkolenie Standardów Ochrony Małoletnich „**USTAWA KAMILKA**” i szkolenie „Dzieci w sieci-Tak czy Nie?”.

Szkoła Podstawowa. Publiczne Przedszkole Im. Księdza Jerzego Popiełuszki w Łowczowie

1. Przesyłanie rodzicom linków do bezpłatnych szkoleń wspierających ich w wypełnianiu roli rodziców.
2. Rozmowy indywidualne z rodzicami dotyczące m.in. wychowania bez przemocy, wprowadzania zasad pozytywnej dyscypliny.
3. Opracowanie i wdrożenie w Szkole Standardów Ochrony Małoletnich. Przeprowadzenie zajęć dla uczniów zapoznających ich ze standardami. Przypominanie dzieciom o konieczności dbania o własne granice, nieulegania przemocy, reagowania na zauważoną przemoc, powstrzymywania się od stosowania jakiegokolwiek formy przemocy wobec innych (w tym również cyberprzemocy).
4. Zebrania z rodzicami (II, IV). Przedstawienia rodzicom Standardów Ochrony Małoletnich. Udostępniono je także do wglądu na tablicy informacyjnej Szkoły, razem z numerami telefonów infolinii pomocowych, numerami alarmowymi, nazwami, adresami i numerami telefonów instytucji mogących udzielić pomocy w sytuacjach trudnych i kryzysowych.
5. Udział Szkoły w projekcie „Nowe horyzonty edukacji filmowej”. Co miesięczne wyjazdy dzieci klas I –VII do kina na filmy poprzedzone tematyczną prelekcją, poruszające wiele ważnych edukacyjnych i wychowawczych tematów, m.in. emocji, relacji, dorastania, wyzwań, szacunku, rodziny, odwagi.
6. Uczenie dzieci radzenia sobie z nieprzyjemnymi emocjami, technik relaksowania i wyciszania się.
7. Prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych (łącznie 7 osób) oraz rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne (łącznie 2 osoby) w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (łącznie dla 4 dzieci). Udział uczniów w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych, w miarę potrzeb. Prowadzenie przez pedagoga i psychologa zajęć Treningu Umiejętności Społecznych dla dwóch klas, wewnątrz których obserwowano najwięcej konfliktów rówieśniczych i trudności wychowawczych.
8. Zajęcia z pedagogiem/z psychologiem w kl. 0-VII (85 uczniów). Uczenie dzieci świadomości samego siebie, dokonywania adekwatnej samooceny, poczucia własnej wartości, dbania o siebie i własne granice. Rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami, w miarę potrzeb.
9. Lekcje wychowawcze poświęcone tematyce agresji, przemocy, w tym przemocy domowej (kl. IV-VII-38 uczniów).

10. Pogadanki, filmiki edukacyjne na temat bezpieczeństwa własnego i innych, dbania o własne granice oraz szanowania granic innych osób, przedszkole, kl. 0-III.
11. Dokonywanie interwencji i mediacji w sytuacjach trudnych, konfliktowych, gdzie samym uczniom ciężko było dojść do porozumienia.
12. Realizacja zajęć: Wychowanie do życia w rodzinie.
13. Prowadzenie w szkole Ogólnopolskiego projektu edukacyjno-społecznego „Każdy inny -wszyscy równi” - m.in. przybliżanie tematyki zdrowia psychicznego, niepełnosprawności, szacunku, tolerancji, pomocy innym.
14. Obserwowanie zachowań uczniów pod kątem doświadczania przemocy, agresji-przedszkole, kl. 0-VII, Przedszkole (106 dzieci).
15. Reagowanie na bieżąco na wszelkie przejawy agresji i przemocy.
16. Udział pedagoga w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego OPS, w sprawie procedury „Niebieska Karta”, monitorowanie bezpieczeństwa, samopoczucia psychicznego dzieci w szkole, których rodzic został objęty tą procedurą.

- **Szkola Podstawowa im. Marii Kotulskiej w Jodłówce Tuchowskiej** informuje, że w 2024 r. podjęła następujące działania:

- w szkole diagnozuje się i monitoruje sytuację rodzinną uczniów: poprzez rozmowy, obserwację podopiecznych podczas zajęć lekcyjnych, wycieczek czy innych wydarzeń szkolnych, rozmów z rodzicami;
- uczniowie znają prawa dziecka i prawa ucznia-pogadanki, plakaty, gazetki szkolne „Jak spędzam czas z rodziną”, „Słowa mają moc”, „Moja szczęśliwa rodzina”;
- działania szkolnego psychologa i pedagoga np. zajęcia „Życiowe drogowskazy”, „Klasowe zasady”,
- przekazywanie rodzicom porad związanych z umiejętnością rozpoznawania i nazywania uczuć, które towarzyszą dziecku oraz rumienia tych emocji i właściwego reagowania,
- na lekcjach wychowawczych poruszano m. in. tematy przemocy psychicznej, fizycznej czy tzw. W sieci; jakie zachowania można uznać za przemocowe, zarówno w szkole jak i w rodzinie;
- w ramach współpracy z instytucjami pomocniczymi odbywały się spotkania z dzielnicowym, gdzie poruszano tematy związane z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, z cyberprzemocą;
- w szkole działa świetlica szkolna i profilaktyczna w ramach której organizowane są dla uczniów zajęcia pozalekcyjne np. nauka w gry szachy, tenisa stołowego oraz wycieczki;
- uczniowie, rodzice i nauczyciele mają możliwość skorzystania z fachowej pomocy pedagoga i psychologa szkolnego;
- kadra pedagogiczna szkoły uczestniczyła w następujących szkoleniach:
  - „rola szkolnych specjalistów w zapobieganiu zachowaniom samobójczym”,
  - „Dziecko krzywdzone-jak je rozpoznać i jak mu pomóc?”,
  - „Praca z dzieckiem trudnym i niedostosowanym społecznie”,
  - „Uzależnienie od Internetu, telefonu komórkowego, gier komputerowych i portali społecznościowych”,
- Agresja i przemoc rówieśnicza-panuję nad emocjami”.

- **Publiczna Szkoła Podstawowa w Mesznej Opackiej** w celu zintensyfikowania podejmowanych przez szkołę działań edukacyjnych skierowanych do rodziców i dzieci, służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, w 2024 r. zrealizowano następujące zadania:

1. Rozpowszechnianie i udostępnianie treści edukacyjnych, plakatów, ulotek, o tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie, również tych, otrzymanych od Ośrodka Pomocy Społecznej.

2. Raz w tygodniu zapewniana jest możliwość konsultacji indywidualnych dla rodziców z psychologiem szkolnym, z których rodzice chętnie korzystają. Konsultacje mają na celu wsparcie rodziców w procesie wychowawczym oraz pomoc w sytuacjach kryzysowych.

3. Każdy uczeń ma możliwość odbycia indywidualnych rozmów z psychologiem szkolnym. Prowadzone są również grupowe zajęcia dla uczniów.

4. W dniach 20 listopada 2024 r. oraz 4 grudnia 2024 r. zostały zorganizowane warsztaty dla klas IV-VIII (19 osób) prowadzone przez psychoterapeutę. Przeprowadzono również indywidualne rozmowy z chętnymi rodzicami.

5. Pedagog specjalny w swojej pracy porusza tematykę zdrowia psychicznego, udziela wsparcia uczniom oraz rodzicom, organizuje grupowe pogadanki dla uczniów oraz indywidualne konsultacje dla rodziców. Treści edukacyjne umieszcza na tablicach informacyjnych. Porusza tematykę przemocy w rodzinie i możliwych źródeł pomocy.

6. Tematyka rodziny poruszana jest również na lekcjach religii, w których udział biorą wszyscy uczniowie klas I-VIII (40 uczniów).

7. Wychowawcy klas poruszają tematy rodziny i przemocy w rodzinie podczas zajęć wychowawczych. W razie zgłoszenia przez uczniów problemów, zapewniają indywidualną rozmowę oraz informują o dostępnych źródłach pomocy. Podczas zebrań rodziców i konsultacji z rodzicami, wychowawcy poruszają tematykę wychowania, wzmacniając kompetencje rodziców w tym zakresie.

8. Podejmowane są inicjatywy służące angażowaniu rodziców w życie szkoły. Jedną z nich jest organizacja corocznego Balu Wszystkich Świętych (30 października 2024 r.) dla wszystkich uczniów szkoły oraz ich rodziców.

- **Ochronka Zgromadzenia Sióstr Służebniczek BDNP Niepublicznym Przedszkolu w Tuchowie** w roku 2024 podejmowała następujące działania mające na celu przeciwdziałania przemocy domowej:

- opracowanie i rozdanie wszystkim rodzicom folderów „Ochronić wychowując” informujących o ochronie dzieci przed wszelkiego rodzaju przemocą, w tym również przemocą domową;

- opracowanie ulotek „W trosce o pomoc dzieciom i Rodzinie” informujących o placówkach na terenie miasta Tarnowa i Tuchowa, w których można uzyskać pomoc w sytuacjach zagrożenia i doświadczania przemocy;

- zorganizowanie pikniku rodzinnego z udziałem policji;

- opracowanie gazetki dla rodziców „Standardy ochrony dzieci w Ochronce” i umieszczenie jej w widocznym miejscu na tablicy informacyjnej przedszkola;

- przeprowadzenie szeregu spotkań z dziećmi dotyczących ochrony przed przemocą;

- udział wszystkich nauczycieli w szkoleniu „Standardy ochrony dziecka”;

- opracowanie dla placówki dokumentu „Standardy Ochrony Dzieci” i zapoznanie z nim wszystkich pracowników przedszkola.

- **Szkola Podstawowa im. St. Stasica w Tuchowie** informuje że w 2024 roku organizowała szereg działań związanych z tematyką występowania zagrożeń oraz przeciwdziałania przemocy domowej:

- spotkania z policjantem dotyczące zagrożeń w sieci, cyberprzemocy, hejtu, „mowy nienawiści”, a także bezpiecznego poruszania się po drogach,

- pogadanki edukacyjne dla rodziców prowadzone przez wychowawców klas, a także informacja wysłana przez e-dziennik „Stop przemocy-warto wiedzieć...”-materiały udostępnione przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego przy OPS w Tuchowie. Prelekcja dla rodziców - „Depresja i samobójstwa wśród dzieci. Jak pomóc, kiedy nie jest jeszcze za późno?” (sfinansowana przez GKRPA w Tuchowie),

- opracowanie oraz wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich-poinformowanie uczniów oraz rodziców o obowiązujących standardach,

- pogadanki dla uczniów prowadzone przez wychowawców, pedagogów, psychologa:

- „Jak podejmować decyzje w grupie-sztuka negocjacji i rozwiązywania konfliktów
- „Jak nie przejmować się oceną innych”.
- „Nałogi NIE! - ukazanie skutków nałogów”.
- „Współczesne formy uzależnień-komputer, Internet, komórka”.
- „Substancje uzależniające-alkohol, papierosy, narkotyki”.
- „Czy jestem bezpieczny? - zagrożenia współczesnego świata”.
- „Co może zrobić świadek cyberprzemocy?”.
- „Przed podjęciem decyzji o zażywaniu środków uzależniających”.
- „Poznajemy swoje sposoby zachowań-asertywność, uległość, agresja”.
- „Jak sobie radzić z przemocą i agresją”.
- „Sygnały alarmowe - czy znam je dobrze”.

-prezentacja filmów edukacyjnych na lekcjach wychowawczych poruszających tematykę przemocy, zagrożeń oraz uzależnień,

- szkolenia dla uczniów prowadzone przez strażaków na temat pierwszej pomocy, reagowania w sytuacji zagrożenia,

- projekty:

- „Trzymaj formę” dla klas 6-8.
- „Nowe horyzonty edukacji filmowej”- dla klas 1-3 oraz 4-6.
- „Ratujemy i uczymy ratować”- klasy 1-3.

-warsztaty dla uczniów klas 6-7 zorganizowanych dzięki wsparciu ze strony GKRPA w Tuchowie-„O krzywdzącej sile słów-mowa nienawiści, hejt, jak się bronić”.

- szkolenia, kursy, warsztaty, konferencje dla nauczycieli:

- Standardy ochrony małoletnich-wytyczne i procedury postępowania dla dyrektorów i nauczycieli placówek edukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych”.

- Rola ewaluacji w sprawdzaniu skuteczności prowadzonych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i placówki oświatowej”.
- „Niewidzialne rany” - profilaktyka.
- „Profilaktyka boli najmniej, życie warte jest rozmowy - zatrzymaj samobójstwo”.
- „Jak rozwijać umiejętności komunikacyjne dzieci w spektrum autyzmu?” - szkolenie z p. U. Lizak.
- Szkolenie zespołów interdyscyplinarnych - „Przemoc domowa”.
- „Techniki efektywnego uczenia się”.
- „XIV Międzynarodowe Sympozjum Naukowe IWRD-Włączanie osób ze spektrum autyzmu w życie społeczne”.
- „Cyberświadomość i empatia” - profilaktyka.

W szkole zarówno rodzice jak i uczniowie mogą uzyskać wsparcie ze strony psychologa szkolnego, są obejmowani różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pedagog szkolny uczestniczy w pracach zespołu interdyscyplinarnego przy OPS w Tuchowie, bierze udział w spotkaniach grup pomocowych w przypadku „niebieskiej karty”.

- **Szkoła Podstawowa Zabłędza** informuje, że w 2024r. zorganizowała 2 spotkania dla rodziców, podczas których poruszane były zagadnienia o tematyce przemocy domowej. Uczniowie na bieżąco prowadzili rozmowy z wychowawcami na temat bezpieczeństwa w domu i poza nim, ponadto przynajmniej raz w miesiącu organizowane były w szkole apele, podczas których przypominano uczniom do kogo mogą się zwrócić jeżeli mają jakieś problemy. W drugim semestrze zostały wprowadzone w szkole standardy ochrony małoletnich i zostały wyznaczone osoby do monitorowania na co dzień. Odbyły się dwa spotkania ze strażakami podczas których dzieci dowiadywały się o zasadach bezpieczeństwa i o grożących im zagrożeniach. Na bieżąco wychowawcy kontaktowali się z rodzicami i prowadzili rozmowy na temat wszelakich zagrożeń, które zauważali u swoich uczniów.

- **Szkoła Podstawowa im. prof. Jana Sajdaka w Burzynie** podejmowała działania edukacyjne, skierowane do uczniów oraz rodziców, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Uczniowie, rodzice oraz nauczyciele naszej szkoły w 2024 r. brali udział w następujących projektach, warsztatach i prelekcjach:

Warsztaty profilaktyczne:

- 11 grudnia 2024 r. odbyły się warsztaty profilaktyczne dla uczniów klasy V na temat: „Sztuka przyjaźni: jak tworzyć i utrzymywać prawdziwe relacje” oraz dla klas: VI – VIII - „Jak kontrolować emocje”. Zajęcia przeprowadził psycholog, pracownik Pracowni Profilaktyki i Wychowania

„STOPKA” w Tarnowie. Podstawowym założeniem warsztatów było podnoszenie odporności psychicznej i poprawa funkcjonowania emocjonalnego oraz kształtowanie pozytywnych relacji w klasie.

Programy prozdrowotne:

Nasza szkoła kontynuuje uczestnictwo w programach prozdrowotnych, w które zaangażowani są uczniowie a także ich rodzice:

I. „Program dla szkół” (owoce i mleko) - klasy I-V

Głównym celem programu jest **trwała zmiana nawyków żywieniowych dzieci** poprzez **zwiększenie udziału owoców i warzyw** w ich codziennej diecie oraz promowanie spożycia mleka i przetworów mlecznych, a także **propagowanie zdrowego stylu życia** poprzez działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym realizowane w szkołach.

W ramach programu dzieci otrzymują kilka razy w tygodniu mleko lub jego przetwory oraz porcje owocowo-warzywne, które spożywają w szkole. Dzieciom udostępnia się:

- świeże owoce (jabłka, gruszki, truskawki),
- świeże warzywa (marchew, paprykę słodką, rzodkiewki),
- soki owocowe, warzywne oraz owocowo – warzywne.

Ponadto szkoły podstawowe uczestniczące w programie realizują skierowane do dzieci specjalne zajęcia o charakterze edukacyjnym dotyczące zdrowego odżywiania. Są to między innymi różnego rodzaju konkursy.

II. Program „Bieg po zdrowie” - klasa IV

Głównym celem zajęć jest:

- rozwijanie indywidualnych zainteresowań i zamiłowań uczniów,
- kształcenie sprawności ruchowej dzieci,
- nabycie umiejętności pokonywania nieśmiałości i tremy podczas prezentowania się,
- budowanie poczucia własnej wartości, pozytywnego obrazu samego siebie i wiary we własne siły,
- rozwijanie indywidualnych zdolności każdego dziecka, jego inicjatywy i samodzielności myślenia,
- nabywanie umiejętności szybkiej orientacji, decyzji, uwagi
- nauczanie harmonijnego współzycia w grupie, podporządkowania się przepisom, samoopanowania.

III. Program „Nie pal przy mnie, proszę” – klasy I-III

Założenia programu:

- podstawowe zajęcia programowe umożliwią przeprowadzenie pięciu zajęć warsztatowych w ciągu roku szkolnego, w tym dwóch dwugodzinnych i trzech jednogodzinnych,

- program proponuje realizację zajęć metodami aktywizującymi dostosowanymi do wieku dzieci,
- w programie zawarte zostały uporządkowane treści dotyczące zdrowia (dostosowane do poziomu percepcji dzieci),
- program ma charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Cele szczegółowe:

- uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia,
- kształtowanie u dzieci postaw odpowiedzialności za własne zdrowie,
- uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia,
- uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem,
- wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach.

IV. Program „Trzymaj Formę” klasa V - VIII

Celem programu jest pogłębienie wiedzy w zakresie znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka, kształtowanie zmiany postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną. Dostarczenie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych.

V. Program „Skąd Się Biorą Produkty Ekologiczne” – oddział przedszkolny

Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Główne założenie programu:

- zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne,
- kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

Zajęcia w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne” realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, jak również opracowanego scenariusza zajęć dla nauczycieli i lekcji pokazowej. Uczestnicy programu zrealizują zajęcia edukacyjne, podczas których nauczą się skąd się biorą produkty ekologiczne, dlaczego warto je wybierać, jakie są zalecenia zdrowego stylu życia oraz jak przestrzegać zasad higieny.

VI. Program „WZW” - klasy VII-VIII

Cel główny programu: Upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C. Adresaci programu:

- uczniowie w wieku 13-14 lat, uczęszczający do szkoły podstawowej;
- rodzice i opiekunowie.

VII. Program „Znamię! Znam Je?” - klasy VII-VIII

Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży klas VII – VIII wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Adresaci programu:

- uczniowie w wieku 13-14 lat, uczęszczający do szkoły podstawowej;
- rodzice i opiekunowie.

Spotkania uczniów ze specjalistami:

I. Zajęcia z pedagogiem szkolnym.

KLASA	DATA	TEMAT ZAJĘĆ
VIIIa, VIIIb	29.09.2024	Spotkanie z p. Dzielnicowym na temat bezpieczeństwa, odpowiedzialności karnej nieletnich, zachowania na drogach oraz w sieci internetowej.
IV	02.10.2024	Konflikty w klasie - przyczyny, zapobieganie.
V	09.10.2024	Gry i zabawy integrujące- budowaniu zaufania, doskonaleniu, uczeniu poprawnej komunikacji, "odczytywaniu" komunikatów werbalnych i niewerbalnych.
VII	18.11.2024	Pogadanka dotycząca Konwencji o prawach dziecka.
I	20.11.2024	Zajęcia profilaktyczne dotyczące Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka.
0	20.11.2024	Zajęcia profilaktyczne dotyczące Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka.
VI	20.11.2024	Zajęcia profilaktyczne dotyczące praw dzieci: wyjaśnienie pojęć, rozmowy o przestrzeganiu praw w środowisku uczniów.
VII	25.11.2024	Pogadanka o relacjach z rówieśnikami-Rozmowa o atmosferze w klasie, o przyjęciu nowej uczennicy, o tym jak walczyć z nienawiścią i zadbać o przyjaźń.
VI	25.11.2024	Tradycje andrzejkowe w naszym regionie - pogadanka.
VII	27.11.2024	Rozmawiamy o tradycjach andrzejkowych w naszym regionie. Zabawa z wykorzystaniem popularnych wróżb. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie - szacunek do rówieśników.
Zebranie z rodzicami w kl. IV	19.11.2024	Udział w zebraniu rodzicielskim w kl. IV: szkolenie na temat relacji, emocji, kar i nagród oraz współpracy ze szkołą.
kl. III	09.12.2024	Stop przemocy - radzimy sobie w trudnych sytuacjach.

Zajęcia świąteczne	09.12.2024	Pogadanka na temat roli rodziny w naszym życiu.
Kl. V	11.12.2024	„Sztuka przyjaźni: jak tworzyć i utrzymywać prawdziwe relacje”.
Kl. VI – VIII	11.12.2024	„Jak kontrolować emocje”.

II. Zajęcia indywidualne z pedagogiem specjalnym.

KLASA	DATA	TEMAT ZAJĘĆ
IV	11.10.2024	Samotność - brak komunikacji z rodzicami.
IV	18.10.2024	Rodzice mnie nie rozumieją.
VIII b	18.10.2024	Rodzina - co dla mnie ona znaczy.
IV	13.12.2024	Różnorodność w grupie rówieśniczej.

III. Zajęcia z psychologiem.

KLASA	DATA	TEMAT ZAJĘĆ
V	20.09.2024	„Szanuję siebie i innych”
III	26.09.2024	„Szanuję siebie i innych”
IV	08.11.2024	„Szanuję siebie i innych”
VI	15.11.2024	„Szanuję siebie i innych”
VII	22.11.2024	„Szanuję siebie i innych”
V	26.11.2024	„Szanuję siebie i innych” cd.

Szkoła realizowała działania w zakresie podnoszenia świadomości społecznej w obszarze profilaktyki przemocy w rodzinie poprzez:

- zamieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły o formach wsparcia oraz instytucjach udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie przez pedagoga szkolnego;
- umieszczenie plakatów zawierających numery telefonów i adresy instytucji wspierających rodziny i udzielających pomocy w sytuacji przemocy w domach;
- udzielanie porad i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie przy współpracy z pracownikami OPS;
- edukowanie uczniów w zakresie rozpoznawania zachowań agresywnych i przemocowych poprzez warsztaty profilaktyczne, lekcje tematyczne, zajęcia wychowawcze;

- zajęcia integracyjne w klasach, gdzie zauważono konflikty rówieśnicze generujące zachowania agresywne.

Inne działania:

- nauczyciele-wychowawcy dokonują oceny funkcjonowania dziecka w środowisku szkolnym oraz na bieżąco monitorują sytuacje swoich uczniów ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji uczniów przebywających w rodzinach dotkniętych przemocą;
- zajęcia indywidualne z pedagogiem specjalnym;
- bieżące działania profilaktyczne, wychowawczo-edukacyjne specjalistów szkolnych, wychowawców, nauczycieli w zakresie szybkiego reagowania na wszelkie przejawy czy podejrzenia przemocy dotyczące uczniów w szkole m.in. realizacja założeń planów pracy wychowawczej wychowawców klasowych oraz realizacja założeń obowiązującego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły;
- edukacja rodziców na temat pełnienia właściwych ról w rodzinie i budowanie relacji na linii rodzic – dziecko w ramach pogadarek w czasie zebrań;
- organizacja wspólnych uroczystości w celu budowania rodzinnych więzi np. wigilie klasowe;
- na bieżąco prowadzona jest obserwacja zachowań uczniów na przerwach i w razie potrzeby reaguje się na niewłaściwe postawy oraz przekazywane są informacje wychowawcom i rodzicom.

Nauczyciele uczestniczą w wielu formach doskonalenia, dotyczących opieki i wychowania dzieci, są to m.in. szkolenia, warsztaty i konferencje:

- Dziecko krzywdzone i zaniedbywane - rozpoznanie symptomów, interwencja, wsparcie.
- W krainie emocji - wychowanie emocjonalne w szkole/przedszkolu - kompetencje emocjonalno - pedagogiczne.
- Edukacja zdrowotna dzieci i młodzieży - jak zachęcać uczniów do aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania.
- Komunikacja. Nauczyciel, uczeń, rodzic. Jak efektywnie komunikować się z innymi.
- Ruch jako klucz do efektywnej edukacji prozdrowotnej w szkole.

- Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siedliskach w 2024

Liczba uczniów w szkole: 175

Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych: 49

Działania skierowane do rodziców	Działania skierowane do uczniów
1. Pedagogizacja rodziców podczas spotkań,	

<p>rozmów telefonicznych i konsultacji z dyrektorem szkoły, wychowawcami, nauczycielami, pedagogiem szkolnym i pedagogiem specjalnym na następujące tematy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jak rozwijać odporność psychiczną dziecka? - Moc płynąca z przytulania. - Bądź widoczny! - „5 sposobów na to jak okazać dziecku wsparcie”. <p>2. Działalność informacyjna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informacje o instytucjach pomocowych w gablotach informacyjnych, - informacje na stronie internetowej oraz facebook’u szkoły, gazetki ściennie z informacjami na temat instytucji wspomagających rodzinę (adresy, numery telefonów, zadania, dyżury pracowników) z szczególnym uwzględnieniem instytucji zajmujących się przemocą domową, <p>3. Prowadzenie przez psychologa szkolnego indywidualnych rozmów z rodzicami na temat podejmowanych działań mediacyjnych i interwencyjnych.</p> <p>4. Ankiety: Diagnozowanie potrzeb i oczekiwań w zakresie realizowanych na terenie szkoły działań profilaktycznych (w ramach „Szkolnego Programu Profilaktyczno – Wychowawczego”).</p>	<p>1. Zajęcia świetlicowe opiekuńczo – wychowawcze dla grupy uczniów, podczas których podejmowane są tematy związane z emocjami i sytuacją rodzinną dzieci.</p> <p>2. Prowadzenie spotkań z wychowawcami na takie tematy jak: integracja zespołów klasowych, przemoc werbalna, cyberprzemoc, zagrożenia w sieci, uzależnienia (np. od korzystania z telefonu komórkowego), Konwencja Praw Człowieka, Konwencja Praw Dziecka, urządzenia elektroniczne a nasze zdrowie, organizacja czasu wolnego, rola przyjaźni w życiu człowieka, asertywność – co to znaczy?, radzenie sobie z własną i cudzą agresją, trudności okresy dorastania,</p> <p>3. Organizacja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dnia Autyzmu, - Dnia z Zespołem Downa. <p>4. Działalność informacyjna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gazetki informacyjne na temat uzależnień, zagrożeń w sieci, gazetki o charakterze motywacyjnym i inspirujące do rozwoju. <p>5. Konkursy zorganizowane przez pedagoga szkolnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w oddziałach przedszkolnych „Bezpieczeństwo w trakcie zabaw”, - „Zagrożenia – Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa”, - „Dbam o zdrowie”, - „Dbamy o zwierzęta”. <p>6. Prowadzenie przez pedagoga szkolnego zajęć profilaktycznych:</p>
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Szkodliwość substancji psychoaktywnych, - Bezpieczeństwo w trakcie zabaw dla dzieci, - Jak alkohol wpływa na nasze zdrowie? - Jak tytoń wpływa na nasze zdrowie? - Jak radzić sobie z nadmiernym stresem? Nauka relaksacji, - Depresja – współczesną chorobą cywilizacyjną. Jak radzić sobie z trudnymi emocjami? <p>7. Objęcie indywidualnym poradnictwem psychologicznym w firmie indywidualnych konsultacji z psychologiem szkolnym.</p> <p>8. Prowadzenie przez psychologa szkolnego zajęć integrujących, konsultacji na temat uzależnień także behawioralnych, problemów emocjonalnych, społecznych, rozmów mediacyjnych dotyczących wykluczenia z grupy oraz rozwiązywania kłótni koleżeńskich.</p> <p>9. Udział szkoły w projekcie Stowarzyszenia 3.0 „Profilaktyka na miarę” – uzupełnianie przez uczniów ankiet on – line mających na celu zdiagnozowanie potrzeb do ewaluacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.</p>
--	---

Działania skierowane do nauczycieli:

1. W ramach rozwijania kompetencji nauczycieli udział w szkoleniach:
**Standardy Ochrony Małoletnich w Placówkach Edukacyjnych,
CyberŚwiadomość i Empatia,
Życie warte jest rozmowy - zatrzymaj samobójstwo.**
2. Udział szkoły w projekcie Stowarzyszenia 3.0 „Profilaktyka na miarę.

- **Placówka Wsparcia Dziennego „Kubusie” przy Parafii św. Jakuba Ap. w Tuchowie** informuje, że w 2024 roku podjęła następujące działania dotyczące występowania przemocy domowej lub przeciwdziałania przemocy:

- przez cały okres pracy placówki w 2024 roku, wychowankowie brali udział w zajęciach profilaktyczno-wychowawczych prowadzonych przez wychowawców, zarówno grupowych jak i indywidualnych. Na zajęciach poruszane były zagadnienia problemu przemocy w rodzinie-zachowania agresywne i przemocowe, sytuacje oraz przeżycia osób dotkniętych przemocą domową, sposoby reagowania na agresję i przemoc w otoczeniu i w domu, a także problemy związane z przemocą w sieci – hejt. Zajęcia prowadzone były w formie pogadank, dyskusji, rozmowy, projekcji filmowych i słuchowisk, czytania artykułów i opowiadań oraz zajęć łączących zabawę/prace plastyczne – manualne z utrwalaniem właściwych zachowań.

- W ciągu całego 2024 roku, rodzice mieli możliwość indywidualnych rozmów i konsultacji z wychowawcami. W ich trakcie udzielano porad w sytuacjach konfliktowych, trudnych w rodzinie. Wskazywano też osoby, miejsca i instytucje, mogące udzielić wsparcia.

W zajęciach tych uczestniczyło łącznie 33 wychowanków z 25 rodzin.

- **Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie Filia w Tuchowie** informuje że w roku 2024 współpracujące z Poradnią placówki oświatowe nie zgłaszały potrzeby organizacji przez naszych specjalistów spotkań, warsztatów lub prelekcji o tematyce przemocy domowej lub przeciwdziałania przemocy domowej. Nie odnotowano również zgłoszeń rodziców w tym obszarze.

-**Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowie** informuje, iż w 2024 roku w rejestrach Programu Zajęć Edukacyjnych oraz Programu Psychologiczno – Terapeutycznego dla osób doznających przemocy domowej, a także Programów Korekcyjno – Edukacyjnego oraz Psychologiczno – Terapeutycznego dla osób stosujących przem domową nie figurują osoby deklarujące zamieszkanie na terenie gminy Tuchów.

W związku z współpracą lokalnych instytucji we wdrażaniu Programu wdrażania algorytmów i kwestionariuszy szacowania ryzyka zagrożenia życia i zdrowia w związku z przemocą domową tutejszy Ośrodek udostępnił numer telefonu Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuchowie, Policji do ewentualnego wykorzystania w sytuacjach kryzysowych wymagających natychmiastowej pomocy i wsparcia.

Osoby doznające przemocy potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, medycznej a także wsparcia emocjonalnego. Dlatego przeciwdziałanie przemocy domowej nie może opierać się wyłącznie na działalności jednej instytucji. Żadna instytucja, bowiem nie ma wystarczających narzędzi, kompetencji i możliwości rozwiązania wszystkich problemów rodziny uwikłanej w przemoc.

III. Wnioski

Pomimo podejmowanych licznie działań, w dalszym ciągu zjawisko przemocy domowej stanowi jeden z istotnych problemów społecznych diagnozowanych na terenie Gminy Tuchów, który kształtuje się na przestrzeni lat następująco:

Rok	Liczba niebieskich kart	Podmioty sporządzające Niebieskie Karty		
		Pomoc społeczna	Policja	Inne
2012	25	1	24	-
2013	37	3	34	-
2014	34	3	31	-
2015	22	-	22	-
2016	18	1	16	1- oświata
2017	18	1	17	-
2018	23	1	22	-
2019	26	1	24	1-służba zdrowia
2020	23	-	23	
2021	32	1	31	
2022	18	-	16	1 - oświata 1 -służba zdrowia
2023	24	1	19	2- oświata 1-służba zdrowia 1-gkrpa
2024	23	1	21	1-OIK

W 1 przypadku wszczęto procedurę Niebieskiej Karty w 2024 r. gdzie osobami, doznającymi przemocy były małoletnie dzieci w przedziale wiekowym (od 12 lat do 17 lat) a osobami co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc był jeden z rodziców.

W większości sytuacji występująca przemoc łączy się z uzależnieniem od alkoholu, co pociąga za sobą konieczność prowadzenia poradnictwa specjalistycznego i interwencji w tym zakresie, przez GKRPA w Tuchowie.

Osoby doznające przemocy domowej miały w 2024r. (do nadal) możliwość skorzystania z pomocy oferowanej przez **Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Wojniczu ul. Jagiellońska 17, 32-830 Wojnicz**

Godziny otwarcia: poniedziałek – piątek, w godz. 7:00-15:00.

Tel. 512 259 253 (od godz. 15:00 do godz. 7:00)

Tel: 14 650 13 92 (od godz. 7:00 do godz. 15:00)

e-mail: pcpr.poik@powiat.tarnow.pl

POIK ma na celu zapewnienie mieszkańcom powiatu tarnowskiego dostępu do wsparcia i usług z zakresu interwencji kryzysowej, zapewnienie natychmiastowej, specjalistycznej, interdyscyplinarnej pomocy osobom lub rodzinom, które znajdują się w sytuacji problemowej, kryzysowej.

Ośrodek pełni funkcję:

- interwencyjną - poprzez udzielanie natychmiastowej pomocy po rozpoznaniu sytuacji kryzysowej oraz związanych z tym ewentualnych zagrożeń, udzielenie schronienia w nagłych sytuacjach kryzysowych przez krótki czas,
- terapeutyczną - wspierającą poprzez krótkotrwałe interdyscyplinarne oddziaływania specjalistyczne, ukierunkowane na poprawę funkcjonowania osób w kryzysie i odzyskanie przez nich zdolności do samodzielnego pokonania kryzysu.

Zadaniem Ośrodka jest zapewnienie kompleksowej pomocy: pedagogiczno-psychologicznej dla osób i rodzin w sytuacji kryzysu, celem zapobiegania powstaniu lub pogłębieniu skutków trudnych (kryzysowych) sytuacji życiowych, w postaci indywidualnych i rodzinnych kryzysów, w szczególności poprzez:

- udzielanie szybkiej i doraźnej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej,
- zapewnienie specjalistycznej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w różnego typu kryzysach,
- organizacja grup wsparcia oraz grup edukacyjno-terapeutycznych,
- współpraca z instytucjami na rzecz osób potrzebujących pomocy oraz w zakresie rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie i realizacji procedury „Niebieskiej Karty”,
- prowadzenie indywidualnych programów dla osób i rodzin w kryzysie,
- prowadzenie interwencji kryzysowych telefonicznych.

Do końca roku 2020 zostały wykonane niezbędne prace budowlane w ośrodku, który mieści się w Wojniczu przy Zespole Szkół Licealnych i Technicznych ulica Jagiellońska 17 będący siedzibą POIK. Ośrodek został w całości wyposażony i przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej rozpoczął działanie od 04.01.2021 roku.

Ośrodek zapewnia schronienie w mieszkaniu interwencyjnym osobom będącym w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia wynikających z kryzysu psychospołecznego. Pobyt w hostelu jest bezpłatny. Czas trwania pobytu w hostelu zależy od sytuacji klienta. Okres przebywania w nim jest nie dłuższy niż 3 miesiące. Hostel dysponuje 6 miejscami. Osoby w nim przebywające mają zapewnione domowe warunki. Ilość osób jednocześnie zamieszkujących zależy od więzi rodzinnych ich łączących. Mieszkańcy mają do dyspozycji pokój czteroosobowy i dwuosobowy z aneksem kuchennym oraz łazienką. Hostel jest przystosowany całkowicie dla osób niepełnosprawnych, w tym jest wyposażony w windę. Wejście do hostelu jest monitorowane całodobowo.

POIK działa całodobowo, specjaliści przyjmują od 7:30 do 19:30 w dni od poniedziałku do piątku, w pozostałe godziny nocne, niedziele i święta POIK zapewnia pracownika dyżurującego.

W przypadku kryzysów masowych, katastrof lub innych związanych z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia, działania interwencyjne, pomocowe podejmowane są także w miejscu przebywania osób poszkodowanych.

Należy wspomnieć, iż często same ofiary pod wpływem sprawcy ostatecznie rezygnują z bezpiecznego schronienia w ośrodku, tłumacząc swoje postępowanie poprawą relacji rodzinnych i/lub zrozumieniem postępowania sprawcy. Ujawnienie przypadków przemocy domowej świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. Ponadto każdy zgłoszony przypadek przemocy domowej to odpowiedź na brak przyzwolenia na to zjawisko, to świadomość, że przemoc domowa jest przestępstwem. Ważna jest także stała edukacja społeczeństwa, mająca na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, jak też roli kobiety i mężczyzny w życiu społecznym i w rodzinie. Istotny jest również stały rozwój profilaktyki, propagowanie postaw alternatywnych wobec przemocy, nauka umiejętności społecznych i wychowawczych, inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Dla podjęcia skutecznych działań pomocowych, niezbędne jest kompleksowe podejście do sytuacji w jakiej znajduje się rodzina doznająca przemocy, poprzez tworzenie sieci współpracy opartej o działanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych. Praca w zespole, grupach diagnostyczno-pomocowych daje możliwość uzyskania szerszej perspektywy o sytuacji rodziny, dyskusji nad problemem klienta, opracowania odpowiedniego planu pomocy.

Dodatkowe obowiązki na Gminie Tuchów nakłada przyjęty Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Domowej na lata 2024-2030 r. **ustanowiony uchwałą nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. (M.P. z 2023 r. poz. 1232).**

W 2023 r. uchwalono ustawę z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, która wprowadza do porządku prawnego wiele rozwiązań, których celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej. Przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.) nakładają na Radę Ministrów obowiązek opracowania i przyjęcia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, zwanego dalej „Programem”, w celu tworzenia warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej, które powinny być wieloaspektowe i długofalowe. Dlatego też zakłada się opracowanie Programu w perspektywie

wieloletniej na lata 2024–2030. Postanowienia zawarte w Programie zakładają kontynuację szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy domowej, ochronę i pomoc osób doznających przemocy domowej, jak i podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc oraz zwiększenie profesjonalizmu służb w udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej. W rozdziale pierwszym określono cel główny oraz cele szczegółowe Programu. W rozdziale drugim sprecyzowano założenia Programu. W rozdziale trzecim wymieniono adresatów Programu, a w rozdziale czwartym określono jego realizatorów. W rozdziale piątym wskazano akty prawne oraz plany wieloletnie, do których odnosi się Program. W rozdziale szóstym wskazano i opisano obszary, kierunki oraz działania Programu. W Programie określono też skutki finansowe realizacji poszczególnych zadań oraz zasady sprawozdawczości ze zrealizowanych zadań. Metody i narzędzia realizacji celów Programu będą miały zastosowanie w skali całego kraju. Program ma charakter uniwersalny, z uwzględnieniem priorytetów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Działania wskazane w Programie są określone w sposób elastyczny, dzięki temu będzie możliwe realizowanie nowatorskich lokalnych programów dostosowanych do specyfiki potrzeb występujących na danym terenie. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej w Polsce, co jest podstawowym założeniem postanowień zawartych w Programie, jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wszystkich służb, a także zmiany świadomości społecznej. Profesjonalne podejście do procesu pomagania, prawidłowe wdrożenie do praktyki działań określonych w Programie daje gwarancję wypełnienia powyższego założenia

Cele Programu

Cel główny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce.

Cele szczegółowe:

Cel 1: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Cel 3: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Cel 4: zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Wskaźnik ogólny: Liczba osób, które skorzystały z różnych form wsparcia w związku z problemem przemocy domowej, w tym: liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz liczba osób, które skorzystały ze wsparcia różnego rodzaju placówek udzielających pomocy, takich

jak: specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, ośrodki interwencji kryzysowej, punkty konsultacyjne, ośrodki wsparcia, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, inne placówki świadczące pomoc osobom doznającym przemocy domowej.

Celem Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej poprzez podniesienie jakości i sprawności funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego.

W 2024 r. zgodnie z umową nr 162/2024 z dnia 06.08.2024r. Gmina Tuchów otrzymała dotację w kwocie dofinansowania 6.000 zł. Dotacja przeznaczona była na obsługę organizacyjno-techniczną zespołu.

- zakup energii na kwotę 1.790,62 zł,
- zakup materiałów biurowych na kwotę 674,00 zł,
- zakup tonerów na kwotę 319,80 zł,
- przesyłki pocztowe na kwotę 280,12 zł,
- zakup komentarza i ustawy 235,00 zł
- pokrycie kosztów związanych ze sprzątnięciem pomieszczeń biurowych w których odbywają się posiedzenia na kwotę 2.700,46 zł

Środki własne na realizację zadania w 2024r. wyniosły **8.800 zł** zostały przeznaczone na:

- szkolenia, delegacja na kwotę 564,50 zł ,
- zakup ulotek profilaktycznych na kwotę 1.000 zł,
- zakup art. biurowych, zakup pieczętek, przesyłki pocztowe w ramach prac grup diagnostyczno-pomocowych – 3.321,50 zł
- wynagrodzenie roczne jednorazowe dla 3 pracowników zaangażowanych do prac w zespole interdyscyplinarnym kwota brutto wraz z pochodnymi – 3.914 zł

Podsumowując, zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Tuchów były realizowane na wszystkich poziomach. Ważnym atutem jest praktyka w zakresie funkcjonowania Zespołu, co owocuje w jakości współpracy między poszczególnymi elementami systemu w Gminie Tuchów.

Wypracowane kierunki działań podejmowane są zgodnie z harmonogramem realizacji *Gminnego Programu* i obowiązujących obecnie przepisów dotyczących przemocy domowej.

Instytucje i podmioty starają się maksymalnie wspierać rodziny w trudnych sytuacjach życiowych, w szczególności dzieci.

Analiza czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc doznających przemocy domowej:

Czynniki utrudniające skuteczną pomoc na terenie Gminy Tuchów.

- niska motywacja do zmiany sytuacji życiowej i przerwania przemocy osób bezpośrednio z nią związanych. Osoby doznające przez lata przemocy ze strony osób najbliższych pozostają w mechanizmach syndromu wyuczonej bezradności.

- zbyt mała liczba zawiadomień o popełnieniu przestępstw, które noszą znamiona przemocy domowej. Osoby doznające przemocy nie wierzą w możliwości zmiany swojej sytuacji, często odmawiają współpracy z organami ścigania, obawiają się konsekwencji swoich działań.

- przewlekłość postępowań sądowych.

- od 1 stycznia 2022r. nie działał na terenie Tuchowa Lokalny punkt dla osób pokrzywdzonych przestępstwem. Osoby doznające przemocy mogły skorzystać z pomocy w Centrum Wsparcia Pokrzywdzonych w Tarnowie ul. Krakowska 13 (IV p.) tel. 519-820-707.

Czynniki sprzyjające skuteczności pomocy osobom doznającym przemocy domowej na terenie gminy Tuchów.

- oferta pomocowa na terenie gminy Tuchów dla osób doznających przemocy. Osoby dotknięte przemocą mogą liczyć na wsparcie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowie ul. Urszulańska 19 gdzie realizowany jest Program Psychologiczno-Terapeutyczny dla Osób Doświadczających Przemocy w Rodzinie na lata 2024-2027. W 2021r. dla mieszkańców Powiatu utworzono Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Wojniczu ul. Jagiellońska 17, 32-830 Wojnicz, a także innych instytucjach czy organizacjach pozarządowych; Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Filia w Tuchowie, od 2023 r. na terenie Tuchowa działa Centrum Zdrowia Psychicznego w ramach którego funkcjonuje punkt zgłoszeniowo-koordynacyjny Tuchów ul. Rynek 22 czynny : pon-pt. 8:00-18:00 tel. 14 654 06 10, Fundacja im. Hetmana Tarnowskiego Centrum dla osób pokrzywdzonych przestępstwem w Tarnowie ul. Krakowska 13

- skuteczność działań mających na celu przerwanie przemocy domowej, wzmocniona jest dzięki pracy interdyscyplinarnej służb zaangażowanych w ten proces, osoby te nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje.

- od września 2019r. przy Ośrodku Pomocy Społecznej jest możliwość skorzystania z pomocy mediatora rodzinnego.

- zdecydowany wzrost świadomości społecznej na temat problemu przemocy domowej i jej skutków.

- w wyrokach nakazowych od 2022r. zauważa się że Sąd zobowiązuje osoby stosujące przemoc domową do pisemnego przeproszenia pokrzywdzonych, bądź zastosowanie środka

kompensacyjnego w postaci częściowego zadośćuczynienia poprzez zapłatę na rzecz osób pokrzywdzonych bądź wpłaty na cele dobroczynne.

Wnioski na dalsze lata realizacji Gminnego Programu:

1. Kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie policją, służbą zdrowia, oświatą, sądem oraz gkrpa.
2. Zgodnie z podsumowaniem przeprowadzonych badań i sformułowaniu na ich podstawie wniosków do diagnozy sporządzonej do programu przeciwdziałania zaleca się kontynuowanie realizowanych działań służących kształtowaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji różnych grup społecznych. Przeprowadzone badania pokazały, iż przynoszą oczekiwane efekty. Celem utrzymania osiągniętych efektów zaleca się konieczność prowadzenia konsekwentnych i zorganizowanych przedsięwzięć warunkujących dobro lokalnej społeczności, w tym konkretnych grup czy środowisk. Za realizację skutecznych działań profilaktycznych odpowiedzialne są różne osoby, instytucje i organizacje, dlatego też obligatoryjne jest wielokierunkowe podejście do przeciwdziałania zagrożeniom.
3. Rozwój współpracy o charakterze ponadgminnym.
4. Wykorzystanie pracy socjalnej w pracy z osobami doznającymi przemocy domowej.
5. Podjęcie kolejnej próby nawiązania współpracy z kościołami w przeciwdziałanie przemocy domowej.

Sprawozdanie - Ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tuchów na lata 2024-2027 opracowana została na podstawie danych własnych Ośrodka oraz pozyskanych z następujących podmiotów:

- Komisariat Policji w Tuchowie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Tuchowie
- Placówki Oświatowe z terenu Gminy Tuchów
- Placówka Wsparcia Dziennego Kubusie
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Filia w Tuchowie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Urszulańska 19 w Tarnowie.

Tuchów dnia 20.03.2025r.

